

Crítica* cinema

Carlos
Losilla

Fora del món

Escriptor i cineasta, no semblava que Ray Loriga fos el director adient per enfrontar-se al món de la mística Teresa d'Àvila. Però en aquest cas potser oblidàvem que els submons de la transgressió terrenal tenen molt a veure amb els dels visionaris de la ment. I per això la pel·lícula de Loriga té més coses en comú amb Víctor Erice que amb el cine històric espanyol, de la mateixa manera que la seva perspectiva és més propera a Abel Ferrara que a qualsevol fabricant de *biopics*. *Teresa, el cuerpo de Cristo* explica la vida de la monja des que abandona els plaers terrenals fins que funda el primer convent, però mai no ho fa segons les convencions: abunden les e-lipsis, que atorguen al relat un caire al·lucinat i fragmentari, i és evident que el resultat és voluntàriament artificiós, a mig camí entre el respecte per la iconografia i el llençatge de l'època i un desplegament de formes i solucions ben arriscades.

Però Loriga no gosa arribar fins al final d'aquesta opció, se suposa que pels condicionaments d'una gran producció a l'espanyola com és *Teresa*. La música, per exemple, és excessiva i anticlimàtica. I el discurs sobre la subversió dels límits i les fronteres no acaba de qualificar per culpa d'una conten-

L'atreviment de Loriga no plaurà ni als creients ni als escèptics

ció que no sap anar més enllà de si mateixa. Tot i així, el seu atreviment resulta notori, i suposa un salt en el buit des del moment que no acontentarà ni els creients ni els escèptics: *Teresa* no és un film sobre la religió, sinó sobre la dissidència.

* **Teresa, el cuerpo de Cristo**, ESPANYA, 2006. DIR.: RAY LORIGA. INT.: PAZ VEGA, LEONOR WATLING, EUSEBIO PONCELA.

Les dues parelles del sopar, els de la casa a l'esquerra i els visitants a la dreta, opten per brindar, malgrat la confusió ■ ROS RIBAS

Xicu Masó dirigeix al Teatre Lliure 'Tres versions de la vida', de Yasmina Reza, la popular autora d'Art

Dues parelles a tres bandes

Tocs de Cobla

Josep
Pasqual

Escriure la història

Els primers il·lustrats van començar a recollir el saber universal per l'àmbit científic, però l'objectiu era massa teòric, massa abstracte. L'ansia per conèixer va fer sorgir arreu investigadors de camp, i això va acostar la ciència universal al món real. Entre tots plegats van establir l'estructura de la cultura mundial: els primers, escrivint la història per transmetre-la; els darrers, investigant per fer història. A partir d'aquell moment, amb el passat més present, el futur s'ha fet més fàcil.

Lluís Subirana pertany a aquesta estirp d'investigadors il·lustrats per als quals la història serveix no solament per descobrir d'on venim sinó per saber on anem. Activista convençut, ha destacat en la recerca de les petites coses, sobretot les relacionades amb la música catalana, però lluny de concentrar-se en la teorització, ha extrapolat l'activisme a l'execució, a través de la seva tasca en entitats com l'Orfeó de Sabadell o

Sabadell Sardanista. Al llarg dels anys ha divulgat les seves descobertes a través de les seves múltiples facetes d'historiador, escriptor i periodista, i ha configurat un llegat en què hi consten des de llibres de caràcter històric a assajos i articles de diversa índole, entre els quals els publicats en aquest diari durant set anys. Per tot plegat, demà a la tarda i a proposta de gairebé la totalitat del teixit cultural sabadellenc, li serà

L'historiador Lluís Subirana rep un reconeixement molt merescut

lliurada al Teatre Principal la Medalla de la Ciutat al Mèrit Cultural, distinció que no és només un merescut reconeixement pel seu treball, sinó també tot un premi a la seva abnegada dedicació pel món associatiu, per la creació i per la recerca en la cultura musical popular.

Teresa Bruna
BARCELONA

Un home convida el seu cap a sopar a casa seva. Hi seran les seves respectives senyores. Per tant, dues parelles, un bon àpat... El principi d'una bona amistat. Però vet aquí que els convidats es presenten un dia abans: la nevera és mig buida, el nen encara no s'ha adormit i plora reclamant atenció. El decorat del que havia de ser una nit fructuosa és el de sempre, i el sopar, improvisat. Aquesta història es repeteix tres vegades a *Tres versions de la vida*, de Yasmina Reza, que avui arriba al Lliure dirigida per Xicu Masó i interpretada per Ricard Borràs, Míriam Almany, Alicia González i Carles Martínez. Certament, la mateixa obra va passar pel Teatre Apolo fa una mica més d'un mes en castellà, produïda i protagonitzada per Sílvia Marsó. Els que hi vau anar, ja sabeu que és molt divertida. Ara no us perdreu la versió catalana!

La mateixa situació —el sopar equivocat— es reviu de

tres maneres possibles i, en cada una, els personatges se'n van per camins diferents, varien les seves reaccions químiques i els canvis, encara que subtils, els condueixen a situacions dramàtiques noves: "El text està magníficament escrit, té una fusteria teatral extraordinària. Té l'aroma de

"El text té una fusteria teatral extraordinària: té aquella aroma de les pel·lícules franceses"

les pel·lícules franceses. Aquesta dona escriu molt, molt bé", diu Masó, admirat. I encara diu més: "La Yasmina és com un Pinter xerrat. Si en comptes de tants silencis hi posés text, en sortiria una comèdia com les d'ella, perquè, com Pinter, mira des d'un microscopi com reaccionen les cèl·lules teatrals i les dissectiona".

Els dos homes són científics: "Hauríem pogut entrar a l'Any de la Ciència, perquè el que debaten està a primera línia de l'actualitat. La Reza està al lloro de tot", diu Borràs. L'escenari a tres bandes converteix el públic en *voyeur*: "L'espectador evoluciona amb l'espectacle, hi va descobrint coses noves i juga amb el puzzle que li oferim. Gaudeix molt sobretot a la tercera part, per l'efecte repetició, encara que avança de diferent manera", diu Masó.

L'autora
Yasmina Reza és coneguda mundialment com a escriptora, sobretot en teatre, perquè és on ha guanyat nombrosos premis. *Art*, la seva

peça més coneguda, se'n va emportar tres. Els seus textos, populars i intel·ligents, atrauen tota mena de públic, des d'un pagès que es desplaça a la ciutat fins al més intel·lectual. Però no li coneixem tant la seva faceta d'actriu, llicenciada per la Universitat París X i amb un currículum que inclou el pas per la cèlebre escola Lecoq. Ella mateixa va fer el paper d'Agnès a l'estrena de *Tres versions de la vida*, el 2000, a l'emblemàtic Théâtre Antoine, a París, on estrenava Jean-Paul Sartre. Ha interpretat cinc pel·lícules.

Subvenció per al Lliure
Alhora, el president Montilla va anunciar ahir que el govern va acordar subvencionar la Fundació Teatre Lliure-Teatre Públic de Barcelona amb 2.017.614 euros "per al manteniment de les activitats previstes d'aquest exercici". Tot i que encara no s'ha fet efectiva, l'acord és en ferm perquè es va decidir en la reunió setmanal que té lloc a instàncies de la conselleria de Cultura i Mitjans de Comunicació. ■